

چگونه فرزندان شاد سالم، با اعتماد به نفس و موفق داشته باشیم؟

مهارت‌های پیشگیری و درمان اختلال‌های رفتاری فرزندان
دروغ‌گویی، بداخلاقی، لجبازی، پرخاشگری، حسادت، کینه-
توزی، احساس حقارت، انزوای طلبی، کمروزی، احساس ترس،
تبلی، بزهکاری، دزدی و ...

✽ مشاوره همراه برای هر پدر و مادر

امیرملک محمودی الیگودرزی - فاطمه ملکی

سرشناسه:	ملک محمودی الیگودرزی، امیر، ۱۳۵۱
عنوان و نام پدیدآور:	چگونه فرزندانمان شاد، سالم، با اعتماد به نفس و موفق داشته باشیم؟ /
مشخصات نشر:	امیر ملک محمودی، فاطمه ملکی
مشخصات ظاهری:	قم: آرام بخش، ۱۳۹۷.
شابک:	۶۸ ص.
وضعیت فهرست نویسی:	1 - 1 - 96333 - 622 - 978
یادداشت:	فیبا.
موضوع:	کتابنامه ص ۶۸؛ همچنین به صورت زیر نویس.
موضوع:	اختلالات رفتاری در کودکان
موضوع:	والدین و کودکان - جنبه های روان شناسی
موضوع:	کودکان - روان شناسی
موضوع:	رفتار والدین
شناسه افزوده:	ملکی الیگودرزی، فاطمه، ۱۳۵۸
رده بندی کنگره:	۱۳۹۷ م ۷ / الف ۵۰۶ R۷
رده بندی دیویی:	۶۱۸/۹۲۹۸
شماره کتابخانه:	۹۸۷۶۵۲۷

شناسنامه کتاب

نام کتاب:	درمان اختلالات رفتاری فرزندان
مؤلف:	امیر ملک محمودی الیگودرزی - فاطمه ملکی
ناشر:	آرام بخش
صفحه آرا و طراح:	فاطمه رابط (ماندگار)
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۸
چاپ:	یاران قم
شمارگان:	۱۰۰۰
قیمت:	۱۵۰۰۰ تومان
شابک:	۱ - ۱ - ۹۶۳۳۳ - ۶۲۲ - ۹۷۸

مرکز پخش:

قم - کتاب گستر جوان ۰۹۱۹۸۵۲۶۰۱۲ - ۰۹۱۲۳۵۱۱۳۵۲

کلیه ی حقوق برای مؤلف محفوظ می باشد.

الحمد لله

www.ketab.ir

تقدیم

به محضر شریف تک تک

پدران و مادران

فهم و نیک اندیش، بزرگوار و ارجمند،

مؤمن و صالح، مهربان و با سخاوت،

پر تلاش و با گامت

ایران اسلامی

خصوصاً والدین گرانقدر و همسران با نجابت، صبور،

فداکار و ایثارگر شهدای والا مقام و جانبازان سرافراز.

تقدیمی همراه با خلوص و با عرض احترام و ادبی برآمده از جان

مؤلف

فهرست مطالب

.....	فهرست مطالب	۵
.....	مقدمه	۹
.....	پیشگفتار	۱۳
.....	تربیت فرزند	۱۳
.....	معنای تربیت	۱۴
.....	شروع تربیت	۱۴
.....	حکایت نقش لقمه حلال در تربیت قبل از تولد	۱۵
.....	مراحل رشد و تربیت فرزندان	۱۶
.....	الف) مرحله پیش از تولد	۱۶
.....	ب) مرحله‌ی بعد از تولد	۱۷
.....	فصل اول: پیشگیری و درمان اختلالهای رفتاری فرزندان	۱۹
.....	«دروغگویی»	۱۹
.....	کودکان دروغگو دارای چه ویژگیهایی هستند؟	۱۹
.....	عوامل پدید آورنده‌ی «دروغگویی» کودکان کدامند؟	۱۹
.....	روشهای اصولی و منطقی از پیشگیری از دروغگویی کودکان کدامند؟	۲۰
.....	«بداخلاقی»	۲۰
.....	کودکان بد اخلاق دارای چه ویژگیهایی هستند؟	۲۰
.....	عوامل و ریشه‌های پدیدآورنده‌ی بد اخلاقی کودکان چیست؟	۲۰
.....	مهمترین روشهای درمان و پیشگیری از بد اخلاقی در کودکان کدامند؟	۲۱
.....	«پرخوری»	۲۱
.....	ویژگیهای کودکان پرخور کدامند؟	۲۱

- عوامل پدیدآورنده‌ی پرخوری در کودکان کدام است؟ ۲۱
- مهمترین روشهای درمان و تغذیه‌ی مناسب کودکان پرخور کدامند؟ ۲۱
- «کودکان کینه توز» ۲۲
- کودکانی که کینه توزی می‌کنند چه ویژگیهایی دارند؟ ۲۲
- عوامل پدید آوردن کینه توزی در کودکان چیست؟ ۲۲
- روشهای پیشگیری و درمان کینه توزی در کودکان کدامند؟ ۲۲
- «خشونت و شرارت جویی در کودکان» ۲۳
- ویژگیهای کودکان خشونت طلب و شرور کدامند؟ ۲۳
- عوامل و ریشه‌های به وجود آوردن خشونت طلبیدر کودکان کدامند؟ ۲۳
- روشهای پیشگیری و درمان خشونت طلبی و شرارت در کودکان کدامند؟ ۲۳
- «بزهکاری کودکان» ۲۴
- ویژگیهای کودکان بزهکار کدامند؟ ۲۴
- ریشه‌ها و عوامل پدید آورنده‌ی بزهکاری در بعضی از کودکان کدامند؟ ۲۴
- روشهای اصلی و منطقی پیشگیری و درمان بزهکاری در کودکان کدامند؟ ۲۵
- «انزوا طلبی در کودکان» ۲۵
- ویژگیهای کودکان انزوا طلب کدامند؟ ۲۵
- عوامل و ریشه‌های پدیدآورنده‌ی انزوا طلبی در کودکان کدامند؟ ۲۵
- روشهای پیشگیری و درمان انزوا طلبی در کودکان کدامند؟ ۲۶
- «احساس حقارت در کودکان» ۲۶
- کودکانی که احساس حقارت دارند دارای چه ویژگیهایی هستند؟ ۲۶
- عوامل و ریشه‌های پدیدآورنده‌ی احساس حقارت در کودکان کدامند؟ ۲۷
- روشهای پیشگیری و درمان احساس حقارت در کودکان کدامند؟ ۲۷
- «احساس حسادت در کودکان» ۲۸
- ویژگیهای کودکان حسود کدامند؟ ۲۸
- عوامل و ریشه‌های پدیدآورنده‌ی حسادت در کودکان کدامند؟ ۲۸
- روشهای منطقی و اصولی پیشگیری و درمان حسادت در کودکان کدامند؟ ۲۸
- «لجبازی کودکان» ۲۹
- کودکانی که لجبازی می‌کنند دارای چه ویژگیهایی هستند؟ ۲۹
- عوامل و ریشه‌های لجبازی در کودکان کدامند؟ ۲۹
- روشهای پیشگیری و درمان لجبازی در کودکان کدامند؟ ۲۹
- «کمرویی در کودکان» ۳۰
- کودکانی که کمرویی دارند، دارای چه ویژگیهایی هستند؟ ۳۰
- عوامل و ریشه‌های پدیدآورنده‌ی کمرویی در کودکان کدامند؟ ۳۰
- روشهای اصلی و منطقی پیشگیری و درمان کمرویی در کودکان کدامند؟ ۳۰
- «دزدی و تقلب کودکان» ۳۱
- کودکانی که دست به دزدی و تقلب می‌زنند، دارای چه ویژگیهایی هستند؟ ۳۱

عوامل پدیدآورنده‌ی دزدی در کودکان کدامند؟	۳۱
روشهای اصولی و منطقی پیشگیری و درمان دزدی و سرقت در کودکان کدامند؟	۳۲
«تنبلی در کودکان»	۳۳
ویژگیهای کودکان تنبل کدامند؟	۳۳
عوامل و ریشه‌های پدیدآورنده‌ی تنبلی در کودکان کدامند؟	۳۳
روش اصولی و منطقی پیشگیری و درمان تنبلی کودکان کدامند؟	۳۳
«احساس ترس در کودکان»	۳۴
کودکان ترسو دارای چه ویژگیهایی هستند؟	۳۴
عوامل پدیدآورنده‌ی ترس در کودکان کدامند؟	۳۴
روشهای علمی و منطقی پیشگیری و درمان ترس در کودکان کدامند؟	۳۵
فصل دوم: مهارتهای برطرف نمودن مشکلات فرزندان	۳۷
چگونه مشکلات خانوادگی خود و فرزندانمان را برطرف کنیم؟	۳۷
چگونه مشکلات اجتماعی نوجوانان و جوانان را کاهش دهیم؟	۴۰
چگونه مشکلات تحصیلی نوجوانان و جوانان را کاهش دهیم؟	۴۲
بهترین روشها برای جذب و وابستگی نوجوانان و جوانان به ارزشهای دینی کدامند؟	۴۵
بهترین روشها و مهارتها برای موفقیت نوجوانان و جوانان در تحصیل کدامند؟	۴۹
فصل سوم: مهارتهای تقویت انگیزه و اعتماد به نفس در فرزندان	۵۳
۵۰ نکته مهم و کاربردی در تقویت انگیزه و اعتماد به نفس در فرزندان	۵۳
منابع و مآخذ	۶۳

مقدمه

اهمیت مباحث اخلاقی، اجتماعی و خانوادگی به ویژه در قلمرو «خانواده موفق»، «تربیت فرزندان صالح و شایسته» و «مهارت‌های زندگی» و استقبالی که از این گونه آثار در جامعه به عمل می‌آید، جایگاه تدوین کتاب‌های مفید و کاربردی را بهتر و روشن‌تر نشان می‌دهد.

خوشبختانه با توجه به استقبال سالیانی که اقشار مختلف مردم شریف، اعم از دانش آموزان، دانشجویان، معلمان و اساتید، مدیران سازمان‌ها و شرکت‌ها، کارمندان ادارات و نهادهای، خانواده‌های محترم و گرانقدر، صاحب نظران و صاحبان قلم و اندیشه از آثار این کمترین نمودند و ما را یاری کرده‌اند تا بتوانیم با شمارگان مطلوب و چاپ مکرر آن‌ها مانند کتاب راهنمای خانواده که تاکنون به چاپ هفتاد و پنجم رسیده، نقشی هر چند اندک در ارتقا سطح فرهنگی جامعه و ترویج و توسعه فرهنگ کتاب و کتابخوانی داشته باشیم. لذا هم جای شکر به خدا الهی دارد و هم به سبب اهمیت موضوع فرزندپروری پس از سال‌ها مطالعه تحقیق، پژوهش، نوشتن و مشاوره با عنایت و لطف خداوند، کتاب «راهنمای تربیت» را در پنج جلد تألیف نمودم و لازم می‌دانم چند نکته را عرض نمایم:

۱- پدر و مادر و مربی بودن، نیاز به تربیت مستمر خود دارد. کسی که خود را مستغنی از تربیت می‌داند نمی‌تواند دست به کار تربیت شود.

نقطه‌ی آغاز تربیت، تربیت خویشتن است. کسی می‌تواند پدر و مادر و مربی خوبی باشد که پیش از دیگران به تربیت خود بپردازد. کسی می‌تواند پدر و مادر و مربی خوبی باشد که پیش از دیگران انتظار تغییر و اصلاح را در خود داشته باشد، از خود چنین توقعی را شروع کند. انسان بدون تربیت مستمر خود، نمی‌تواند یک مربی صالح و موفق باشد، انسانی که خود اهل مطالعه نیست چگونه می‌تواند دیگران را به این کار دعوت کند؟

کسانی که به لحاظ اخلاقی منزّه نیستند، چگونه می‌توانند دیگران را به اخلاق پاک دعوت کنند؟

سه عامل مهم برای تقدم تربیت خود بر تربیت دیگران عبارت است از:
الف) عمل مربی (پدر و مادر) بیش از کلام او بر روی مربی (فرزند) اثر می‌کند.
ب) مربی و معلم باید همیشه جلوتر از مربی خود حرکت کند.
ج) برای درک مشکلات مربی، مربی خود بخشی از انتظاراتی را که از او دارد، درمورد خود عملی سازد.

۲- در این اثر، بیش از همه، آیات الهی و کلام نورانی معصومین علیهم‌السلام مورد استفاده قرار گرفته و در عین حال طی سال‌ها مطالعه و پژوهش از منابع روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، علوم تربیتی، و... که مستند و مورد قبول و تأیید اکثر اندیشمندان متعهد و صاحب نظر و مطابق با فرهنگ ایرانی اسلامی ما نیز بوده استفاده شده است.

و چه زیباست که با تعمق در کلام خالق منان و بیان نورانی و شریف ائمه‌ی اطهار علیهم‌السلام بیشتر و بیشتر به عظمت همیشه جاودان و حیات بخششان واقف می‌شویم.

۳- کتاب حاضر گزیده‌ای از ضروری‌ترین، مفیدترین و ناب‌ترین نکات مهم، کلیدی و کاربردی در رابطه با تربیت فرزندان و در پنج جلد تدوین که به صورت منظم، متنوع، مختصر و بازیابی کاملاً رسا و صفحه‌آرایی زیبا و در چندین فصل تنظیم و ارائه شده است.

۴- نوجوانی، یکی از دشوارترین، تنش‌زاترین و در عین حال هیجان‌انگیزترین دوره‌ی زندگی هم برای خود نوجوان و هم برای پدر و مادر و مربیان و معلمان به شمار می‌آید. در این مقطع زمانی از سن، فرزندان مصون از خطر آفات و سموم نیستند و ضروری است که هم نوجوانان و جوانان و هم کسانی که با آن‌ها سروکار دارند از ویژگی‌ها و نیازهای دوران نوجوانی و جوانی و از مشکلات و آسیب‌ها، از اختلالات و علل و راه کارهای پیشگیری و درمان، از مسائل و آموزش‌های اخلاقی، مذهبی، تحصیلی، شغلی، و...، آگاه باشند تا گذر سلامت نوجوان و بددیای بزرگ سالی فراهم آید.

لذا با توجه به اهمیت و حساسیت دوره نوجوانی و جوانی در کمک به والدین و مربیان که انقدر در تربیت و شیوه‌های مواجهه و رفتار با این نسل آینده‌ساز جامعه، در بحارش جلد دوم مطالبی ارائه شده تا خانواده‌های محترم و معلمان فرهیخته با مطالعه‌ی این نوشتار بتوانند در شناخت ویژگی‌ها و نیازهای نوجوانان و شیوه‌های عملی برقراری و حفظ ارتباط خود با ایشان دچار مشکل نشوند و بیاموزند که چگونه نقاط مثبت و برآمدی فرزندان‌شان را ببینند، آن‌ها را به نوجوانان نشان دهند و بر مثبت‌نگری تأکید ورزند و با محبت و تکریم و تشویق بیاموزند که چگونه نوجوان و جوان را درک کنند و خود را در جای فرزند قرار دهند و از دریچه‌ی نگاه او به امور بنگرند و با تربیت درست و صحیح ایشان را به سلامت به دوران بزرگسالی و پویایی و بالندگی رهنمون باشند.

اینک با استعانت از پروردگار مهربان امید آن داریم که مطالعه این کتاب کوچک بتواند، نفوذ کند، تأثیر بگذارد و پیام‌های راهگشا دهد و تغییرات مطلوب و مطلوبتری را در رفتار همه خصوصاً پدران و مادران دلسوز پدید آورد و همگان دست به دست هم دهیم و با یاری آفریدگار مهربان «فرزندانی موفق و سالیسته» را تربیت کنیم تا در فرداهای آتی، هریک از ستاره‌های علمی و معنوی ایران اسلامی باشند و بتوانند در جای جای کوهی خاکی لبخند رضایت و خدمت را بر لبان خلق خدا بنشانند و دست افتاده‌ای را گرفته و گره‌ای از زندگی مظلومان را باز نمایند که همین دلخوشی و توفیق ما را در دوسرا بس!

توصیه:

و مطمئن هستیم که شما عزیزان نیز این کتاب را پس از مطالعه به آن‌هایی که خوشبختی و سعادت خود و فرزندان دلبندشان آرزوی شماست هدیه داده و یا توصیه خواهید نمود.

تقاضا:

از محضر شریف همه‌ی خوانندگان محترم و اساتید فرهیخته و نیک نظر تقاضا می‌شود انتقادهای سازنده و راهنمایی‌های راهگشای خود را از مؤلف دریغ نورزند تا موضوعات غنای هر چه بیشتر این اثر در چاپ‌های بعد فراهم آید.

سپاس:

سپاس به بشکوه حضرت دوست، که هرچه هست از لطف بیکران اوست. و در پایان لازم می‌دانم از همه‌ی عزیزانی که درخلق این اثر به گونه‌ای مرا مدیون محبت‌های خود نموده‌اند خصوصاً از دوستان محقق، اندیشمند، نویسنده و هنرمندم آقایان جناب استاد دکتر اولیاء شعبانی رودسری، جناب آقای مجید بابکی، جناب آقای علی سرلک و فرزند جوان قریب به غربت نشسته‌اش زنده یاد آقا محمد عزیزم، جناب آقای مقداد ملک محمودی، سرکار خانم رابط صفحه آرا و همسر فهمیم و ارجمندم به پاس سال‌ها اندیشه و تلاش ارزشمندش در ترویج معارف الهی و پاسداری از حریم ارزش‌ها و رحمت شایسته‌ای که در به انجام رسیدن کار تحقیق، تألیف و انتشار این کتاب و دیگر آثار اینجانب، بنده را یاری نمودند، تشکر و قدردانی نمایم و دوام توفیقات این بزرگواران را در جهت خدمت بیشتر به مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و ارتقاء فرهنگ و ترویج تربیت دینی و سبک زندگی ایرانی اسلامی در جامعه از خداوند متعال مسألت دارم.

آرامش و موفقیت جاودانه و نیک فرجامی همواره همراهتان باد.

امیر ملک محمودی الیگودرزی - قم مقدس ۱۳۹۷